

**[Jørgen Jørgensen (Lejre).]**

og mange unge må give op og får ikke deres uddannelse gennemført, fordi de ikke kan skaffe de nødvendige pengemidler. Der vil derfor fortsat være brug for nye penge til legater og studielån. Jeg mener også, at spørgsmålet om at skaffe billigere boligforhold for studenter og for unge, der er til uddannelse ved fagskolerne, måske ved at der bygges kollegier, og ved at man skaffer lettere adgang for de unge, der skal være borte fra deres hjem; til at kunne bo under rimelige vilkår i den tid, de læser, er et problem, man stadigvæk må have i sigte. Det er et spørgsmål, om man ikke allerede nu, i hvert fald indtil denne fond får nogle flere penge at råde over, skulle overveje at stille yderligere statsmidler til rådighed til legater og studielån, hvad der i så høj grad er brug for med de voldsomme omkostninger, der i tiden er forbundet med at gennemføre et studium. Men som sagt, det her foreslåede er en hjælp og en betydelig hjælp på et område, hvor der er så hårdt brug for den.

I den diskussion, som har været ført om universitetsforholdene i den sidste tid, har der vist sig stor interesse og forståelse fra alle sider for at skaffe vore højere læreanstalter og den videnskabelige forskning mere tilfredsstillende arbejdskår, og jeg ønsker, at det må lykkes for den højtærede undervisningsminister, som jeg ved interesserer sig levende for disse spørgsmål, trods tidens økonomiske vanskeligheder at finde forståelse hos de bevilgende myndigheder for de ønsker, han har om forbedring af forholdene for de unge, som får deres uddannelse ved vore læreanstalter og vore universiteter. Vel er der mange praktisk-økonomiske spørgsmål, som må stå i forgrunden i disse år, men vi må dog aldrig glemme, hvor betydningsfuldt det er, også for samfundets økonomiske udvikling, at vore universiteter og vore læreanstalter er i stand til at følge med i tidens udvikling. Vi må heller ikke glemme, at forudsætningen for at udnytte og frugtbar gøre tidens rige muligheder, ikke mindst på teknikkens område, er en højt udviklet og vel uddannet ungdom. Vi må i det hele taget våge over, at de områder, som i særlig grad sorterer under undervisningsministeriet, i al tidens diskussion om økonomi ikke glider i baggrunden, for det er områder af megen betydning i et demokratisk samfund.

Selvom trange økonomiske forhold kan begrunde tilbageholdenhed og forsigtighed i vore økonomiske dispositioner, bør det

ikke føre til, at vi forsømmer at varetage de opgaver, det her drejer sig om, og som omfattes af undervisningsvæsenet. Et lands velstand måles nu engang ikke alene ved at tælle de foreliggende materielle værdier op. Det vigtigste aktiv i et samfund er dog menneskene, og det skal nok vise sig, at de penge, der anvendes til ungdommens dygtiggørelse, giver gode renter — det gælder både her og på andre områder indenfor vort undervisningsvæsen. Undervisningsministeren sidder i disse år naturligvis i en vanskelig stilling, fordi de økonomiske problemer optager sindene så stærkt, og fordi man kan komme og pege på økonomiske opgaver, der kræver så store statsmidler, at det er vanskeligt at få, hvad der er nødvendigt for undervisningsministeren indenfor de områder, han har ansvaret for. Derfor synes jeg, vi alligevel bør sige — det gør i hvert fald jeg og mit parti —, at vi ville finde det urimeligt, om disse økonomiske forhold skulle føre til, at man forsømmer vigtige opgaver, som naturligt bør løses indenfor undervisningsministerens område. Jeg kan derfor kun ønske, at ministeren må få tilslutning til at gennemføre forbedringer af forskellig art indenfor det vigtige felt, som undervisningsministeriet omfatter.

Om selve lovforslaget vil jeg kun sige, at det angiver jo ikke nogen synderlig konkret linie med hensyn til pengenes anvendelse eller fordeling. Jeg skal villigt erkende, at det er vanskeligt at fastsætte faste regler for fordelingen, men jeg tror dog, det bliver nødvendigt, at vi under sagens videre behandling får fastslået noget klarere retningslinier for pengenes anvendelse — det tror jeg også ministeren er bedst tjent med. At få en bemyndigelseslov — sådan som det jo faktisk er foreslået her —, der giver ministeriet adgang til at anvende ret store beløb, kan naturligvis være meget tilfredsstillende — jeg tror det ærede medlem hr. Bomholt sagde, at det kunne være meget charmerende; det kan være meget tilfredsstillende for enhver undervisningsminister at få nogle flere penge til rådighed til anvendelse efter nogenlunde frit skøn, men jeg tror ikke, det er praktisk, når det drejer sig om så store beløb som her. Jeg mener, at de enkelte fagministerier i al almindelighed — og det gælder ikke mindst undervisningsministeriet — har for små midler til fri rådighed i den almindelige administration.

På en mængde områder kunne der ydes en værdifuld, en virkningsfuld hjælp, hvis man var lidt friere stillet i henseende til anvendelse af visse midler, selvom det kun drejede sig om forholdsvis beskedne beløb.